Gemeente Gorinchem

Raadsvoorstel: Z/24/782728/D-961291
Onderwerp: **Sportaccommodatie Gorinchem Noord**

Datum: 24 maart 2025
Portefeuillehouder: Attie Mager
I&O: 10 april 2025
B&A / Raadsvergadering: 22 mei 2025
Opsteller: Team Onderwijs en Leefbaarheid
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:

Realisatie van een sportaccommodatie op de scholencampus Gorinchem Noord

Voorstel:

Wij stellen u voor:

1) Een traditionele sportzaal (twee zaaldelen) te realiseren voor de uitbreiding van de gymcapaciteit op de scholencampus, gelegen naast het Da Vinci College en achter Gomarus Scholengemeenschap;
2) Een investeringsbudget van circa € 5,88 miljoen beschikbaar te stellen voor de volledige voorbereidingsfase, de daadwerkelijke bouw en de binneninrichting van de sportzaal (afschrijvingstermijn 50 jaar);
3) Een investeringsbudget van € 560.000,- voor de realisatie van de openbare ruimte (infra) en buiteninrichting beschikbaar te stellen (afschrijvingstermijn 40 jaar);
4) De lasten te dekken uit de al beschikbaar gestelde investeringsbudgetten voor de gymzaal van het Gilde Vakcollege Techniek
(€ 5,6 miljoen) en het restant van € 840.000 uit de jaarschijf 2025 van het investeringsbudget Onderwijshuisvesting;
5) Te besluiten om eventuele terug ontvangen BTW op basis van de Regeling specifieke uitkering stimulering Sport over de investering in de sportzaal terug te laten vloeien in de reserve Onderwijshuisvesting;
6) De jaarlijkse exploitatielasten van € 22.000 te dekken binnen de bestaande begrotingsruimte;
7) De financiële consequenties te verwerken in een begrotingswijziging.

Aanleiding:

De gemeente heeft als wettelijke taak zorg te dragen voor onderwijshuisvesting en te voorzien in voldoende capaciteit voor het bewegingsonderwijs. De afgelopen jaren is in overleg met onderwijspartners en de gemeenteraad intensief gekeken naar behoeften en wensen voor de bewegingscapaciteit op de nieuwe scholencampus in Gorinchem Noord. Het voorstel voor het realiseren van een sportzaal met twee zaaldelen is hier het resultaat van.

Het doorlopen proces

Vanwege de hoge kosten hebben we creatief gekeken naar alternatieven zoals een blaashal en modulaire bouw. In verschillende Informatie- en Ontmoetingssessies zijn de opties van modulair bouwen en de blaashal verder besproken met u als raad. Dit hebben wij ook gedaan met een grote afvaardiging vanuit het onderwijs. De gecombineerde input uit deze sessies, de brede feedback vanuit het onderwijsveld en o.a. de onzekerheid over de geluidsrichtlijnen hebben ons doen besluiten de blaashal als optie te laten vervallen.
Op de lange termijn bleek een reguliere sportzaal t.o.v. modulair bouwen toch de meest kostenefficiënte- en duurzame oplossing te zijn. Daarom hebben we besloten een voorstel voor te leggen voor de realisatie van een traditionele sportzaal met twee zaaldelen

Stadhuisplein 1
Postbus 108
4200AC Gorinchem
T 140183
F 0183-630540
E gemeente@gorinchem.nl
I www.gorinchem.nl

Achtergronden
In de vergadering van 18 juni 2020 heeft uw raad ingestemd met de vervangende nieuwbouw van het Gilde Vakcollege Techniek (hierna te noemen het Gilde), als onderdeel van de 1e fase van de realisatie van de regionale beroepencampus (hierna te noemen campus). Naast de vervangende nieuwbouw voor het Gilde is in het raadsvoorstel van 18 juni 2020 financieel rekening gehouden met een benodigde uitbreiding van de gymcapaciteit op de campus. Vooraf is door uw raad de keuze gemaakt om de benodigde gymcapaciteit niet parallel met de bouw van het Gilde te realiseren, maar later te bepalen na onderzoek. Dit onderzoek naar de totale gymbehoefte van alle scholen in Gorinchem is uitgewerkt door het Mulier Instituut, waarbij rekening is gehouden met de in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vermelde verhuisbewegingen.

Met de komst van het Gilde en ook van het Omnia College in het Da Vinci College, raadsbesluit van 28 november 2024, is de conclusie dat er een extra vraag naar gymcapaciteit is ontstaan op de campus. Tijdens de Informatie & Ontmoeting raadsessies van 27 juni, 10 oktober en 12 december 2024 is deze gymbehoefte aan u toegelicht. Daarnaast zijn een aantal (creatieve) scenario's, onderbouwd door het onderzoek van Synarchis, uitgewerkt en aan u gepresenteerd. Dit waren scenario's als modulair bouwen, een blaashal of een sporthal.

Tenslotte
Vanaf 1 januari 2025 maakt het Gilde gebruik van het nieuwe schoolgebouw en is een tijdelijke oplossing voor het bewegingsonderwijs in het 'oude Gilde' in de Gildenwijk gerealiseerd totdat een structurele oplossing voorhanden is.

Beoogd effect:

De gemeente bouwt een sportzaal en geeft daardoor invulling aan haar wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting, inclusief het voorzien in voldoende bewegingsonderwijscapaciteit. Met dit voorstel willen we een sportzaal op de campus realiseren die bijdraagt aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Naast het gebruik van de sportzaal voor bewegingsonderwijs kan de zaal, met name na schooltijd, ook gebruikt worden voor sociaal maatschappelijke activiteiten. Dit draagt bij aan de bevordering van de gezondheid door sport en beweging (bouwstenen campus).

Argumenten:

1.1 Gemeente voldoet aan wettelijke zorgplicht onderwijshuisvesting
De realisatie van twee zaaldelen zorgt ervoor dat gemeente Gorinchem blijft voldoen aan de zorgplicht van passende onderwijshuisvesting en voldoende bewegingscapaciteit. Daarnaast wordt voorzien in de maatschappelijke behoefte vanuit sportverenigingen.

1.2 Het realiseren van aanvullende gymcapaciteit met twee gymzalen op de campus geeft een structurele oplossing voor de huidige gymbehoefte van het gehele scholencampus gebied
Uit de opstelling van fictieve roosters, gebaseerd op de huidige roostering voor het bewegingsonderwijs en de inzet van sporthal Van Rappardhal, blijkt dat het technisch haalbaar is om aan de verzoeken van het onderwijsveld te voldoen.

1.3 Niet alleen onderwijsvoorziening, maar ook na schooltijd kan gymcapaciteit gebruikt worden door inwoners en verenigingen
Door de sportzaal niet direct te koppelen aan een onderwijsinstelling kan de sportzaal de gehele dag en multifunctioneel worden ingezet. Dit draagt direct bij aan de 'campusgedachte'.

1.4 De afmetingen van de sportzaal zorgen ervoor dat er een aantal basissporten (volleybal en badminton) goed kunnen worden beoefend

Door de sportzaal te laten voldoen aan de afmetingen volgens de richtlijnen van de Koninklijke Vereniging Lichamelijke Opvoeding (KVLO), wordt het voor sportverenigingen en andere aanbieders aantrekkelijker om de zaal te huren. Dit draagt direct bij aan de levendigheid van de scholencampus en ondersteunt de realisatie van de campusgedachte. De sporten badminton en volleybal kunnen hier zowel trainen als wedstrijden spelen. De zaal is daarnaast ook geschikt voor trainingen van o.a. basketbal en jeugdzaalvoetbal. In de notitie *Sportzaal Gorinchem (D-961291)* wordt dit verder toegelicht.

1.5 De sportzaal kan voor een betere spreiding zorgen bij onze maatschappelijke sportverenigingen tijdens de 'donkere maanden'

Door de extra sportruimte kan beter worden voldaan worden aan alle vragen en wensen van de Gorinchemse sportverenigingen. Dit geldt name voor de maanden half oktober tot en met begin maart.

Risico's:

1.1 Een uitbreiding van de gymcapaciteit met twee zaaldelen is het minimale voor het bewegingsonderwijs

De sportzaal wordt straks gebruikt voor zowel het bewegingsonderwijs als voor sociaal maatschappelijke activiteiten die gelieerd zijn aan bewegingsonderwijs (denk aan Rots- en Watertrainingen en weerbaarheidstrainingen). Onderwijspartners moeten het gebruik van de sportzaal met elkaar afstemmen. Het kan voor komen dat leerlingen moeten uitwijken naar andere (sport)locaties. Denk hierbij aan sporthal Van Rappardhal of de net gerenoveerde gymzaal Johan van Egmond.

1.2 Beperktere capaciteit t.o.v. een sporthal (drie zaaldelen)

Een sportzaal met twee zaaldelen is geschikt voor sporten als volleybal en badminton en een aantal sporten voor jeugdteams die voldoende hebben aan deze afmetingen. Sportverenigingen die voor de uitoefening van hun sport drie zaaldelen nodig hebben, moeten gebruik maken van een van de drie sporthallen in de stad. De te realiseren sportzaal op de campus is niet geschikt voor grotere evenementen, toernooien of voor meerdere teams die tegelijk moeten trainen of spelen.

1.3 Minder lange termijnwaarde

Als de behoefte aan sportfaciliteiten met name voor het bewegingsonderwijs in de toekomst toeneemt , kan een sportzaal snel te klein worden. Dit kan leiden tot extra kosten voor uitbreiding van de capaciteit of het vinden van een andere oplossing. De sportzaal heeft dan een beperkte lange termijnwaarde in vergelijking met een grotere sporthal. Vanuit de prognosecijfers blijkt dat tussen 2030 en 2035 er een groei verwacht wordt van circa 200 leerlingen in het campusgebied. Dit zorgt ook voor meer druk op de sportaccommodaties. Per week is er dan structureel 12 uur meer ruimte nodig. Door alle sportlocaties in de stad efficiënt in te zetten, is de verwachting dat deze groei is op te vangen. Dit vergt wel veel afstemming, strakke roostering en eensgezindheid bij de onderwijspartners.

1.4 De gymzalen in het oude gebouw van het Gilde moeten in stand worden gehouden tot de nieuwbouw is gerealiseerd

Om te blijven voldoen aan de capaciteitsvraag bewegingsonderwijs is het noodzakelijk om de gymzalen in het oude schoolgebouw van het Gilde in de Gildenwijk in stand te houden. De eventuele herontwikkeling van dit gedeelte kan werkelijk starten (uitvoeringsfase) als de nieuwe sportzaal in gebruik genomen wordt. Verwachting is dat dit circa eind 2027 het geval is.

Financiën:

Voor de realisatie van een sportaccommodatie op Gorinchem-Noord is een investeringsbudget van € 5,88 mln. benodigd. Voor de aanpassing van de infrastructuur en de openbare ruimte, inclusief de kosten voor een projectleider, is een investeringsbudget van € 560.000 benodigd. Per saldo vraagt de bouw van de sportzaal

en de inrichting van de openbare ruimte een investering van € 6.44 mln. De kapitaallasten als gevolg van de investeringen in de sportzaal en de openbare ruimte kunnen worden gedekt uit de al beschikbaar gestelde investeringsbudgetten voor de gymzaal het Gilde (€ 5,6 miljoen) en € 840.000 uit de jaarschijf 2025 van het investeringsbudget Onderwijshuisvesting (oorspronkelijk investeringsbudget € 1.029.000).

- De exploitatie van de sportzaal kost jaarlijks ca. € 22.000. Dit kan worden gedekt binnen de bestaande middelen Onderwijs. Deze ruimte ontstaat door het verschil tussen de verschillende afschrijvingstermijnen voor het investeringsbudget (20 jaar) en het investeringsbudget voor de nieuwbouw sportzaal (50 jaar).

- Het toekomstige eigenarenonderhoud voor de nieuwe sportzaal wordt opgenomen in de actualisatie van de MJOP gemeentelijke gymzalen.

- De exploitatie en dagelijks beheer + onderhoud verloopt via de Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties (SGS).

- Via de SPUK-procedure (Regeling specifieke uitkering stimulering sport) kan mogelijk een deel van de BTW kosten voor de sportzaal worden gecompenseerd. Deze regeling is echter onzeker voor het jaar 2027. Indien we toch een deel van de sport-BTW gecompenseerd krijgen, willen we deze middelen toevoegen aan de reserve Onderwijshuisvesting, zodat deze in de toekomst weer ingezet kunnen worden voor scholenbouw.

Participatie:

De afgelopen jaren zijn de aanwezige scholen op de scholencampus actief en continu betrokken bij het traject om voldoende capaciteit voor het bewegingsonderwijs op de campus te realiseren. Met het onderwijsveld is gesproken over de benodigde bewegingscapaciteit, over wensen en behoeften en mogelijkheden die de markt biedt. Zo is er creatief gekeken naar de mogelijkheid om een blaashal te realiseren. Ook is afgewogen of modulaire bouw een optie is.

Er is een werkbezoek, met de gemeenteraad en het onderwijsveld, gebracht aan gemeente Alkmaar waar de blaashal met eigen ogen bekeken is.
Samen met het onderwijsveld en specifiek vakdocenten bewegingsonderwijs is de conclusie dat het realiseren van een sportzaal met twee zaaldelen de meest solide optie is, dus de voorkeur verdient boven het realiseren van tijdelijke voorzieningen zoals een blaashal.

Met de raad is tijdens diverse I&O sessies intensief gesproken over de benodigde bewegingscapaciteit op de campus.

Alle input van zowel de gemeenteraad als onderwijspartners is verwerkt in het nu voorliggende raadsvoorstel.

Communicatie:

Zodra uw raad een besluit neemt en het project daadwerkelijk van start gaat, wordt een projectplan en vervolgens een communicatieplan opgesteld, waarin rekening wordt gehouden met verschillende betrokken doelgroepen. Via directe communicatie naar betrokkenen en via de communicatiekanalen van de gemeente wordt iedereen tijdig geïnformeerd over de voortgang en de mogelijke impact van het project.

Duurzaamheid:

Sinds 1 januari 2021 moeten de vergunningaanvragen voor alle nieuwbouw, zowel woningbouw als utiliteitsbouw, voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). Er moet rekening worden gehouden met een goede isolatie van de gebouwschil en energiezuinige installaties, maar ook met de

toepassing van duurzame energie. Voor het realiseren van de sportzaal wordt gekeken wat mogelijk is om binnen het beschikbare budget minimaal een Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) te realiseren.

Vervolgproces:

- Het raadsbesluit staat gepland op 22 mei 2025;
- Na het raadsbesluit wordt direct gestart met de voorbereidingen voor de aanbesteding voor advisering, directievoering en toezichthouding.
- Streven realisatie project is eind 2027.

Bijlagen:

Bijlage 1,2 en 3 zijn nieuwe notities. De overige documentatie heeft u al eerder ontvangen tijdens de verschillende I&O-sessies.

1.	Notitie sportzaal Gorinchem	D-961291
2.	Basisbegroting sportzaal	D-966437
3.	Basisbegroting modulaire sportzaal	D-966434
4.	Basisbegroting blaashal	D-950489
5.	Basisbegroting sporthal achter bestaande Hoefslag	D-950492
6.	Basisbegroting sporthal op grasveld	D-950494
7.	Basisbegroting modulaire sporthal	D-950490
8.	Definitieve rapport Mulier Instituut	D-950183
9.	Rapport spothal definitief – Synarchis	D-950487

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 25 maart 2025
Gelet op de wettelijke bepalingen genoemd in de onderwijswetgeving

Besluit:
Wij stellen u voor:

1) Een traditionele sportzaal (twee zaaldelen) te realiseren voor de uitbreiding van de gymcapaciteit op de scholencampus, gelegen naast het Da Vinci College en achter Gomarus Scholengemeenschap;
2) Een investeringsbudget van circa € 5,88 miljoen beschikbaar te stellen voor de volledige voorbereidingsfase, de daadwerkelijke bouw en de binneninrichting van de sportzaal (afschrijvingstermijn 50 jaar);
3) Een investeringsbudget van € 560.000,- voor de realisatie van de openbare ruimte (infra) en buiteninrichting beschikbaar te stellen (afschrijvingstermijn 40 jaar);

4) De lasten te dekken uit de al beschikbaar gestelde investeringsbudgetten voor de gymzaal van het Gilde Vakcollege Techniek
(€ 5,6 miljoen) en het restant van € 840.000 uit de jaarschijf 2025 van het investeringsbudget Onderwijshuisvesting;
5) Te besluiten om eventuele terug ontvangen BTW op basis van de Regeling specifieke uitkering stimulering Sport over de investering in de sportzaal terug te laten vloeien in de reserve Onderwijshuisvesting;
6) De jaarlijkse exploitatielasten van € 22.000 te dekken binnen de bestaande begrotingsruimte;
7) De financiële consequenties te verwerken in een begrotingswijziging

Aldus besloten in de raadsvergadering van 22 mei 2025

Griffier,

ValidSigned door Hans Sepers
op 24-05-2025

Voorzitter,

ValidSigned door Reinie Melissant
op 26-05-2025